

ผลของการใช้รูปแบบการพยาบาลแบบให้คำปรึกษาและระดับประคองสำหรับพยาบาลประจำการ
ต่อความสามารถในการดูแลตนเองของผู้ป่วยมะเร็งเต้านมที่รับการรักษาด้วยเคมีบำบัด

นางสาวบุปผาชาติ ชุนอินทร์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2541

ISBN 974-639-644-7

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

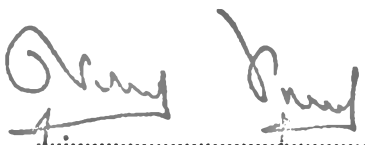
EFFECTS OF USING COUNSELLING AND SUPPORTIVE NURSING MODEL FOR STAFF
NURSES ON SELF-CARE ABILITIES OF BREAST CANCER PATIENTS RECEIVING
CHEMOTHERAPY

Miss Bulpachat Kunin

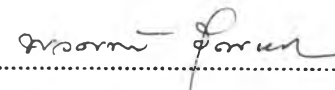

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Nursing Science in Nursing Administration
Graduate School
Chulalongkorn University
Academic Year 1998
ISBN 974-639-644-7

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ผลของการใช้รูปแบบการพยาบาลแบบให้คำปรึกษาและระดับประคองสำหรับ
พยาบาลประจำกร ต่อความสามารถในการดูแลตนเองของผู้ป่วยมะเร็งเต้านมที่
รับการรักษาด้วยเคมีบำบัด
โดย นางสาวบุปผาชาติ ชุนอินทร์
ภาควิชา คณะพยาบาลศาสตร์
สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. จินตนา ยูนิพันธุ์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้มหาวิทยาลัยฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการ
ศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ นายแพทย์ศุภวัฒน์ ชุตินวงศ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ พ.ศ.ศ.หญิง ดร.พวงเพ็ญ ชุนทปราณ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.จินตนา ยูนิพันธุ์)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ติเรก ศรีสุโข)

บุปผาชาติ ชุนอินทร์ : ผลการใช้รูปแบบการพยาบาลแบบให้คำปรึกษาและประคับประคอง สำหรับพยาบาลประจำการ ต่อความสามารถในการดูแลตนเองของผู้ป่วยมะเร็งเต้านมที่รับการรักษาด้วยเคมีบำบัด (EFFECTS OF USING COUNSELLING AND SUPPORTIVE NURSING MODEL FOR STAFF NURSES ON SELF-CARE ABILITIES OF BREAST CANCER PATIENTS RECEIVING CHEMOTHERAPY) อ. ที่ปรึกษา : รศ.ดร. จินตนา ยูนิพันธุ์, 144 หน้า, ISBN 974-639-644-7

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยแบบกึ่งทดลอง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการใช้รูปแบบการพยาบาลแบบให้คำปรึกษาและประคับประคอง ต่อความสามารถในการดูแลตนเองของผู้ป่วยมะเร็งเต้านมที่รับการรักษาด้วยเคมีบำบัด ก่อนและหลังได้รับการทดลอง และเพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการดูแลตนเองของผู้ป่วยกลุ่มที่ได้รับการพยาบาลแบบให้คำปรึกษาและประคับประคอง กับกลุ่มที่ได้รับการพยาบาลตามแบบแผนของหน่วยงาน กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้ป่วยมะเร็งเต้านมที่รับการรักษาด้วยเคมีบำบัด แผนกผู้ป่วยใน จำนวน 40 คน จัดเป็นกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง โดยการจับคู่ กลุ่มทดลองเป็นกลุ่มที่ได้รับการพยาบาลแบบให้คำปรึกษาและประคับประคอง จากพยาบาลประจำการซึ่งผ่านการอบรมตามโครงการอบรม และได้รับการติดตามการปฏิบัติการพยาบาลตามรูปแบบที่สร้างขึ้น เครื่องมือที่ใช้คือแบบวัดความสามารถในการดูแลตนเองของผู้ป่วยมะเร็งเต้านมที่รับการรักษาด้วยเคมีบำบัด และรูปแบบการพยาบาลแบบให้คำปรึกษาและประคับประคองที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จากกรอบเนื้อหาที่สังเคราะห์จากการสัมภาษณ์แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษา และวิธีการช่วยเหลือผู้ป่วยตามแนวคิดของโอเรียม เครื่องมือวิจัยได้ผ่านการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา ค่าความเที่ยงของแบบวัด ได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ .77 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าเฉลี่ยมัธยฐานเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบที

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ :-

1. ความสามารถในการดูแลตนเองรายด้านทั้ง 3 ด้าน และโดยรวม ของผู้ป่วยมะเร็งเต้านมที่รับการรักษาด้วยเคมีบำบัด หลังการทดลอง ในกลุ่มทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. ความสามารถในการดูแลตนเองของผู้ป่วยมะเร็งเต้านมที่รับการรักษาด้วยเคมีบำบัดในกลุ่มทดลอง ภายหลังการทดลองสูงกว่าผู้ป่วยในกลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ภาควิชา คณะพยาบาลศาสตร์
สาขาวิชา การบริหารการพยาบาล
ปีการศึกษา 2541

ลายมือชื่อนิติ *บุปผาชาติ ชุนอินทร์*
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา *จินตนา ยูนิพันธุ์*
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

3970907436 : MAJOR NURSING ADMINISTRATION

KEY WORD : COUNSELLING AND SUPPORTIVE NURSING MODEL / SELF-CARE ABILITIES
BUBPACHAT KUNIN : EFFECTS OF USING COUNSELLING AND SUPPORTIVE
NURSING MODEL FOR STAFF NURSES ON SELF-CARE ABILITIES OF BREAST
CANCER PATIENTS RECEIVING CHEMOTHERAPY. THESIS ADVISOR : ASSO.
PROF. JINTANA YUNIBHAND Ph. D. 144 pp. ISBN 974-639-644-7

The purposes of this quasi - experimental research were to study the effects of using counselling and supportive nursing model on self-care abilities of breast cancer patients receiving chemotherapy before and after the experimentation, and to compare self-care abilities of patients who received the counselling and supportive nursing intervention and the control group. Research samples consisted of 40 breast cancer inpatients receiving chemotherapy. These samples were assigned into an experimental group and a control group by matched pair technique. The experimental group had received counselling and supportive nursing intervention by trained staff nurses. The training and follow up program for staff nurses was developed and implemented to assure the utilization of the new model in the experimental group. Research instruments were the self-care abilities assessment and counselling and supportive nursing model. The content in these tools were derived from indepth interviews and concepts in counselling and Orem's theory. These tools were developed by the researcher and tested for the validity by a group of 10 experts. The reliability of former tool was .77. Statistical techniques used in data analysis were mean, standard deviation, and t-test.

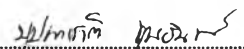
Major results of the study were the followings : -

1. Self-care abilities of breast cancer patients receiving chemotherapy in each of the three aspects and in all aspects after the experiment were significantly higher than before experiment, at the .05 level.
2. Self-care abilities of breast cancer patients receiving chemotherapy after the experiment in experimental group was significantly higher than that of the control group, at the .05 level.

ภาควิชา..... คณะพยาบาลศาสตร์

สาขาวิชา..... การบริหารการพยาบาล

ปีการศึกษา..... 2541

ลายมือชื่อนิสิต.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ให้ประสบการณ์ ให้ความสำเร็จ ให้คุณค่า ให้ความภาคภูมิใจ อย่างสูงยิ่งในชีวิตของผู้วิจัย

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.จินตนา ยูนิพันธุ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้คำปรึกษา ชี้แนะแนวทาง ตลอดจนตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ และที่สำคัญที่สุดคือ เป็นผู้ให้กำลังใจ และเป็นแรงผลักดันให้ก้าวไปข้างหน้าตลอดมา ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรพรรณ ลือบุญรัชชัย และท่านคณาจารย์ของคณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ทุกท่าน ที่ได้ให้กำลังใจอย่างสม่ำเสมอตลอดมา และขอขอบพระคุณคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ทุกท่านที่กรุณาให้ข้อคิดในแง่มุมต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาการวิจัยในโอกาสต่อไป

ขอขอบพระคุณ คณะผู้ทรงคุณวุฒิ ที่กรุณาตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาของเครื่องมือทุกท่าน ผู้อำนวยการสถาบันมะเร็งแห่งชาติ รองผู้อำนวยการด้านการพยาบาล ทีมงานกลุ่มงานการพยาบาล และหัวหน้าหอผู้ป่วยเคมีทิงชั่น 7 สถาบันมะเร็งแห่งชาติ ที่ให้ความร่วมมือและอำนวยความสะดวกในการทดลอง ขอขอบคุณ คุณรัชฎาพร สีดาตาศ คุณศิริพร ตะละสีพ คุณวิลาวัลย์ เล้าสกุล คุณสุวรรณี วรรณศิริโรจน์ คุณวิลาวรรณ คุณศิริไฉย และผู้ช่วยมะเร็งเต้านมที่รับการรักษาด้วยเคมีบำบัดทุกท่าน ที่ยินยอมเข้าร่วมโครงการวิจัยครั้งนี้ และขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัยที่ได้ให้การสนับสนุนทุนบางส่วนในการวิจัย

ผู้วิจัยขอระลึกถึงพระคุณของคุณแม่ คุณพ่อ และญาติพี่น้องผู้เป็นที่รัก และขอขอบคุณ พี่ น้อง และเพื่อนร่วมสถานที่ทำงานที่คอยสนับสนุนและให้กำลังใจเสมอมา และโดยเฉพาะ คุณจุฑาทิพย์ นันทวินิตย์ และ คุณจิตรา เกิดเพชร และเพื่อนร่วมรุ่นทุกคน ที่ให้การช่วยเหลือ เป็นกำลังใจที่ดีมากจนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงลงด้วยดี

สุดท้ายนี้ คุณประโยชน์ที่เกิดจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบแต่ทุกท่านที่ได้กล่าวนามมา

บุปผาชาติ ชุนอินทร์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญรูป.....	ฅ
สารบัญตาราง	ญ
สารบัญแผนภูมิ.....	ฎ
บทที่	
1. บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
สมมติฐานการวิจัย	6
ขอบเขตการวิจัย	7
ข้อตกลงเบื้องต้น	7
นิยามตัวแปร	8
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	10
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	11
3. วิธีดำเนินการวิจัย	62
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	63
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	66
ขั้นตอนการดำเนินการทดลอง	74
การวิเคราะห์ข้อมูล	86
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	88
5. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	101
สรุปผลการวิจัย	106
อภิปรายผลการวิจัย	107
ข้อเสนอแนะ	114
รายการอ้างอิง.....	116

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ภาคผนวก	124
ภาคผนวก ก ราชานามผู้ทรงคุณวุฒิ หนังสือขอความร่วมมือ และโครงการอบรมเรื่อง “ การปฏิบัติกรพยาบาลแบบให้คำปรึกษาและระดับประคอง.....	125
ภาคผนวก ข ตัวอย่างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	132
ภาคผนวก ค ค่าคะแนนระดับความยาก และอำนาจจำแนกรายชื่อของแบบสอบความรู้เรื่องกรพยาบาลแบบให้คำปรึกษาและระดับประคองสำหรับพยาบาลประจำกรและสภิติที่ใช้ในการวิจัย	140
ประวัติผู้เขียน	144

สารบัญรูป

หน้า

รูปที่

1. กรอบแนวคิดพื้นฐานของทฤษฎีไอเริม.....	26
2. โครงสร้างของการดูแลตนเอง	30
3. องค์ประกอบของรูปแบบการพยาบาลแบบให้คำปรึกษาและประคับประคอง	52

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่

1. จำนวนผู้ป่วยมะเร็งเต้านมที่ได้รับการรักษาด้วยเคมีบำบัด แขนกผู้ป่วยใน หอผู้ป่วยเคมีหญิงชั้น 7 สถาบันมะเร็งแห่งชาติ ตั้งแต่ วันที่ 1 มกราคม - 31 ธันวาคม 2540	63
2. สถานภาพของกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองรายคู่ จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา และรายได้เฉลี่ยของครอบครัวต่อเดือน	66
3. เปรียบเทียบคะแนนการทดสอบความรู้เรื่องการพยาบาลแบบให้คำปรึกษาและระดับประครองสำหรับพยาบาลประจำการ ก่อนและหลังการอบรม	79
4. จำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา และรายได้เฉลี่ยของครอบครัวต่อเดือน	89
5. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการดูแลตนเองของผู้ป่วยมะเร็งเต้านมที่ได้รับการรักษาด้วยเคมีบำบัด ก่อนการทดลอง ระหว่างกลุ่มควบคุมกับกลุ่มทดลอง จำแนกเป็นรายด้าน ...	90
6. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการดูแลตนเองของผู้ป่วยมะเร็งเต้านมที่ได้รับการรักษาด้วยเคมีบำบัด กลุ่มควบคุม ก่อนและหลังการทดลอง จำแนกเป็นรายด้าน	91
7. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการดูแลตนเองของผู้ป่วยมะเร็งเต้านมที่ได้รับการรักษาด้วยเคมีบำบัด กลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการทดลอง จำแนกเป็นรายด้าน	92
8. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการดูแลตนเองของผู้ป่วยมะเร็งเต้านมที่ได้รับการรักษาด้วยเคมีบำบัด หลังการทดลอง ระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม จำแนกเป็นรายด้าน	93

สารบัญแผนภูมิ

	หน้า
1. กรอบแนวคิดการวิจัย	61
2. ขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย	87